

nem štabu, ktereга sva se midva držala, to osupljivo novico zvemo. Tenor se mi je kar spremenil v bas in nazadnje sem komaj zmožel prijatelju pianissimo šepniti: Zdaj pa vidiš, kaj je to, da sva brez orožja, oh, da sem turški top pozabil na Hrvaškem! Ali v tem trenutku se sopet drdranje zasliši in kmali so bili zgubljeni pri nas, na vse pretege kričaje: „Dolenska, že te imamo v svojih pestéh!“ — Povedali so, da njih voznik, ne ravno Diomed, hotel se je ogniti, in prevrnil jih je v graben, pa brez vse škode. Kakor se je nekdanj J. Cezar, ko je prijadral v Afriko in stopil na suho, precej spodteknil, padel in zavpil: „Africa, te teneo!“ ravno tako so veseli Sokolci nazdravili Dolensko, in vsi smo sprejeli to kot dober „omen“; jaz sem pa zopet začel poprejšnjo lepo pesem žagati od konca do kraja. Ko sem se čudil pri štabu, s katerim sem imel čast voziti se, da tako vesela lahkomišljenost navdaja rdečo armado, so mi sopet na novo pritrdili mnenje prijateljevo, da se Sokol ne straši niti toče, niti nevihte, magari tudi Bachove in Schmerlingove ne; če oblubi, da pride, tudi gotovo pride; vselej je mož beseda. Ko iz Kostanjevice proti Šentjerneji drdramo, se naenkrat začuje: bum! bum! bum! kakor grom topov in to čedalje gosteje. Zdaj še le prav za prav prebledim in se sopet žalostno spominjam svojega neprecenljivega topa, pa g. Crnič me precej potolaži, rekoč: da vse to velja Sokolu na čast, ktereга Šentjerneji že komaj čakajo.

V Šentjerneji je bilo vse po koncu in vse je bilo radovedno enkrat vendar videti na svoje oči, kakošni so ljubljanski „purgarji“ v rdečih srajcah, ker imajo krški in novomeški temno-zelene suknje, njihovi sosede Kostanjevčanje pa neki še celó frake, — se ve, kadar so v paradi. — Fantje so pokali iz možnarjev, da je bilo kaj, stare ženice in mlada dekleta se pa niso mogle prečuditi, da so „ljublanski purgarji“ vsi tako zali in mladi, kajti navajene so bile dozdej videti pri tacih mestnih stražah lepo tropo mož, ki so že poprej po dva, pa tudi po tri cesarje odslužili. Prekrasna Šentjernejka, ki je ravno iz cerkve prišla, reče za mojim hrbtom svoji sosedinji: „To pa, to! — to so fantje, kar mleko in kri jih je, pod nosom pa možko privihane „črne brkice“, — jaz se jih kar ne morem nagledati, oh, ko bi ti hotli pri nas ostati!“ — Pri Zagorcu, našem deželnom poslancu, je bil zajtrk z vilicami, včasih pa tudi z rokami — *déjeuner à la fourchette* — zaradi česa moram Zagorčevo mater in njene zale uljudne hčerke tū v „zlate bukve“ ročne in tudi dobre postrežbe vpisati in ne rečem preveč, da so prekosile v brzini priprave 1863. leta umrlega francozkega kuharja Soyer-a, ki je slovil nekdanj na kontinentu in v veliki Britaniji kot prvi mojster za vsa človeška djanja tako važne kulinarske umetnosti. Dragi bravec, sam mi moraš dopustiti, da se tū ne dá odgovoriti: „ažen pič, pa družega nič“, kakor so meni domá mati kot dečku rekli, kadar sem jih vprašal, kaj da bomo jedli opoldan, — treba je bilo v pol ure nasititi in napojiti blizo 70 ljudi brez poprejšnjega napovedanja in kake druge priprave! In to nalogo so Zagorčeve, skoraj bi rekel, v tej zadevi čarovnice popolnoma rešile; Francoz bi rekel „comme il faut.“ — Bil je slavolok, bile so narodne zastave in zastavice, bilo je na vse pretege „živja!“ „slave!“ in „na zdravja“ in vse druge ropotije, kar pri taki priliki domoljubno srce le zahtevati more. Kakor pošten, nepristran in pravičen kronist ne bom pozabil omeniti g. trgovca Vičiča z njegovima sestrama, pravima slovenskima rožicama, ki se z Zagorčevimi delijo v zaslugah pri sprejemanju in gostovanju Sokolcev in njihovih dveh ožnoranih „feldpatrov“, kakor so naji šaljivo imenovali.

O poli ene smo bili v Žabji vasi pred Novomestom, to je — si parva licet componere magnis —

v Hietzing-u pred Dunajem ali pa Šiški pred Ljubljano. Tū so se Sokolci skobacali z vozov, postavili v red in dobili liste za stanovanje in obed prav po vojaški šegi. Kar se tega tiče, se more tū javno vsemu slovenskemu občinstvu na veliki zvon oznaniti, da se je v tej priliki Novomesto, ki je bilo dozdej zaradi svoje nemškutarije začrnjeno in gotovo tako grdo zaznamovano kot nekdanj Betlehem med mesti Judeje, svoje lice tako sjajno razsvetlilo s svojo pravo staroslovensko gostoljubnostjo, da se — menda razun Kranja in Vipave — kaj takega še dozdej ni nikdar dogodilo pri nobeni narodni slovesnosti in da ga vsem drugim našim biserom Gorenškega, Notranjskega, Štajarja in Koroške, Goriškega in Istrije v eksemplu stavim na vse veke. Tudi nama so brezplačno stanovanje prijazno ponudili na velikem trgu, kjer so 6 lepih prostornih sob v 1. nadstropji mestnjani za 3 dni v najem vzeli nalašč Sokolcem za voljo. Ker se v mestu nisva iznajdla, so nama rekli, naj kar marširava za zastavo; kamor gré ona, naj greva tje tudi midva, česar ni bilo moč zgrešiti, kajti tam je bil Sokolov generalni kvartir. — Ko se v Žabji vasi v red postavijo: trobci naprej, potem zastava, potlej pa po dva in dva Sokola vstric, začne novomeška banda na čelu „čingar čingar čing čing“ s turškim bobnom znano popotnico po viži: Pridi Gorenc itd. Množica spremljevalcev je vedno čedalje bolj rastla, da se je kmali jeziti začelo; narod je od vseh strani skupaj vrel in neprenehani gromoviti živio- in slava-klici so nazadnje najmanji oblačice izpod neba odpodili tako, da nam je solnce tako krasno sijalo, kakor zgodovinarji pripoveduje, Napoleonu I. pri bitki pri Avsterlicu.

(Dalje prihodnjič.)

Jezikoslovske drobtine.

5. Nijeden.

Nijeden je pravilna pisava za navadni „nobebeden“, „obeden“, „obén.“ To nam ne kaže samo etimologija te besede (sostavljene iz ni + j eden) nu tudi podoba nibeden, ktero slišiš po nekterih slovenskih krajinah. Nikavnica (negativna partikula) ni se kakor v tem, tako v mnogih družih zaimenih nahaja, primeri nikdar, nikjer, nič (č' = kaj, prim. istrski ča), nikdo (popačeno „nihče“) i. d. „Drobtinice“ nekterih tečajev že pišejo nijeden; naj se ta jasna i pravilna oblika sploh piše!

6. Rtast.

Rtast je prava slovenska beseda za izposojeno „špicast.“ Slišal sem jo od nekega tesarja v Mariboru, ki je v svojem govoru neki „rtasti nož“ popisoval. Izpeljava te besede od substantiva rt (spitze) je jasna.

7. Služiti.

Služiti pomeni nekterokrat to, kar „pripraviti“, namreč v zvezi: gostijo (= pir) služiti, to je, gostijo pripraviti, dati. Ta glagol sem slišal od človeka, ki je v Olimijah na Štajarskem domá.

Janko Pajk.

Dopisi.

Iz Maribora. (Razglas.) Visoko c. k. namestništvo v Gradcu je po dopisu od 21. sept. t. l. št. 15.538 dovolilo, da se šole na c. k. gimnazii v Mariboru za leto 1865/6 še le 15. oktobra t. l. začno, ker se šolsko poslopje do rečenega časa še le dozida. K vpisovanju se imajo učenci oglasiti 13. ali 14. oktobra, dopoldne med 8—12. ure, pri podpisnem ravnateljstvu.

C. kr. ravnateljstvo mariborske gimnazije dne 24. septembra 1865. Adolf Lang, ravnatelj.